

Voorzitter, leden van de Commissie, meneer de Gedeputeerde,

Ons Burgercomité maakt graag gebruik van het recht tot inspreken in uw Commissie op de punten 7.C.2 – 7.C.4. Ik verzoek u de schriftelijke reactie op het besluit van GS van 30 maart j.l., die u gisteren hebt ontvangen, als ingelast te beschouwen in mijn tekst.

Verzoek

In het belang van de inwoners van Haren verzoeken wij, via uw Commissie, met klem Provinciale Staten om bij Gedeputeerde Staten te bepleiten dat:

- 1) Het besluit van 30 maart wordt ingetrokken (om hierna te noemen redenen).
- 2) Het gemeentebestuur van Haren alsnog voor het maken van een plan voor het aanpakken van de zes, door B&A benoemde tekortkomingen voor zelfstandigheid dezelfde termijn krijgt als voor het open gesprek met Groningen en Ten Boer: maximaal 6 maanden. Dit met het oog op een zorgvuldige afweging van de uitkomsten van beide sporen tegen de vraag wat het beste is voor de inwoners van Haren.
- 3) De duidelijke uitspraak van de inwoners van Haren op 19 maart 2014 niet wordt genegeerd of gerelativeerd. Bij die uitspraak past de keuze van de raad voor zelfstandigheid wel, gedwongen aansluiting bij Groningen niet.
- 4) Het provinciale herindelingsbeleid, zoals neergelegd in de *Visie op de bestuurlijke organisatie in Groningen* (2 juli 2013) wordt herijkt in het licht van de sindsdien binnen de provincie opgedane ervaringen, inzichten en bereikte resultaten en twee, door BZK uitgebrachte uiterst relevante onderzoeksrapporten (p. 6/7 schrift. reactie).

Het besluit van GS van 30 maart 2016

Dit besluit is volgens ons in strijd met de wet en de beginselen van behoorlijk bestuur. Het staat ook op gespannen voet met het *Collegeakkoord provincie Groningen 2015-2019* en de daarin gewekte verwachtingen. Want:

1. De wijze en het moment waarop en het doel waarvoor art. 8 Wet arhi is toegepast, zijn naar letter en geest strijdig met de wet. Van de in het *Beleidskader gemeentelijke herindeling* (p. 3, 4) genoemde omstandigheden die toepassing van dit artikel rechtvaardigen, is in dit geval geen sprake; zij worden in het besluit terecht niet aangevoerd.
2. De in het besluit wel aangevoerde reden, namelijk dat het college van Haren de raad niet tijdig heeft geïnformeerd over zijn besluit deel te gaan nemen aan het gesprek tussen Groningen en Ten Boer, zoals GS bij brief van 15 maart 2016 dringend hadden geadviseerd, is geen omstandigheid die toepassing van art. 8 Wet Arhi rechtvaardigt.

3. Het heeft er alle schijn van dat het besluit is genomen voor een omstandigheid waarvoor art. 8 Wet Arhi niet kan worden toegepast ('détournement de pouvoir').
4. Nu de motivering die schijn niet wegneemt, voldoet het besluit niet aan de transparantie die het *Collegeakkoord* belooft, en de eis van deugdelijke motivering.
5. Voorts is de handelwijze van GS, met name de onverhoedse wijze waarop de raad van Haren en de inwoners op 30 maart buitenspel zijn gezet, niet in overeenstemming met de passages over de bestuursstijl en de opstelling van het college van GS in het *Collegeakkoord* (p. 1, 2). De schending van vertrouwen en verwachtingen die dit akkoord bij gemeenten en inwoners heeft gewekt, wordt niet gemotiveerd.
6. Het besluit is ook strijdig met de brief van GS aan de Raad van Haren van 3 december 2015, waarin staat dat "ons college niet eigenstandig gebruik zal maken van zijn bevoegdheid om herindelingvoorstellen te doen, als daarvoor geen draagvlak bij de betrokken gemeenten bestaat. Wij geven de gemeenten nadrukkelijk de ruimte om hun eigen verantwoordelijkheid in deze te nemen en die in te vullen."
7. Onduidelijk is waar deze haastige spoed vandaan komt. Herindelingprocessen behoren in het teken te staan van zorgvuldigheid. Een herindeling wordt immers nooit meer ongedaan gemaakt. Van de provincie mag als hoeder van de interbestuurlijke verhoudingen worden verwacht dat zorgvuldigheid en diplomatiek handelen de voorrang krijgen boven ongeduld en onvoorspelbaar gedrag. Ingrijpen twee weken na de brief van 15 maart past hierbij niet.
8. GS hebben de uitkomsten genegeerd van de gemeenteraadsverkiezing en de burgerraadpleging in Haren (19 maart 2014) en daarmee het bij herindeling zwaarwegende criterium 'draagvlak' bij de bevolking.

Daarom doen GS er verstandig aan het besluit van 30 maart in te trekken en zo de ongewenste gevolgen ervan ongedaan te maken, dan wel te voorkomen. Een vervangend besluit is niet nodig en niet gewenst. Het doel is bereikt: Haren is in gesprek met Groningen en Ten Boer.

De burgers van Haren hebben er ook recht op dat het besluit wordt ingetrokken, gezien de uitkomst van de gemeenteraadsverkiezing en de burgerraadpleging en de in het *Collegeakkoord* gewekte verwachtingen.

Tot slot

Wij realiseren ons dat deze kritiek hard klinkt. Maar zij is niet los te zien van onze teleurstelling dat Haren binnen een jaar na het aantreden van het nieuwe college van GS in een situatie is beland, waarvan velen hoopten dat de nieuwe coalitie die zou weten te vermijden. De verwachtingen die het *Collegeakkoord* overal in de provincie heeft gewekt, mogen niet beschaamd worden. Daarom hopen

wij dat u en het college, voor wiens inzet wij waardering hebben, zullen willen inzien dat het verstandiger is ten halve te keren dan ten hele te dwalen. Want de prijs van dwalen is hoog!

Dank u wel.

Gustaaf Biezeveld, woordvoerder Burgercomité herindeling Haren, 13 april 2016